GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SĚ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 107. Vinerĭ, Sâmbătă 16 (28) Maiu. 1887.

Brașovŭ, 15 Maiu 1887.

Cestiunea alegerei unui principe pentru Bulgaria și crisa ministerială din Francia suntŭ adĭ obiectele principale ale discusiunei în pressa europénă.

Bulgarii nu mai ajungŭ a avé unŭ principe, de când li s'a dusŭ prințulŭ Alexandru. Tóte stăruințele lorŭ de a face sě înceteze provisoriulŭ periculosŭ de față au rĕmasŭ zadarnice. Și care este causa?

Causa pentru care Bulgarii nu potŭ face unŭ pasŭ înainte spre consolidarea țěrii lorŭ este atitudinea Rusiei. Nu mai încape îndoiélă, că Rusia voiesce sĕ țină încurcate lucrurile în Bulgaria și de aceea refusă de a consĕmți la o combinațiă séu alta, prin care s'ar face finitŭ provisoriului.

Câtŭ pentru Germania, Austro-Ungaria și Italia se asigură, că aceste trei puterĭ s'au înțelesŭ de a sprijinì candidatura orĭ și căruĭ principe, care va fi alesŭ de Bulgarĭ și va dobĕndi totodată aprobarea Pórtei și a Rusiei. Francia stă la o parte gata fiindŭ a sprijini pe Rusia în demersurile ei, ér Anglia sprijinesce pe față nisuințele regimului actualŭ din Sofia.

Turcia din parte-i face mereu încercărĭ de a înainta soluțiunea cestiunei bulgare, dér aceste încercărĭ remânŭ de ordinarŭ fără resultatŭ, deórece Rusia prin refusulŭ ei de a lua parte la acésta soluțiune paraliseză tóte planurile guvernului turcescŭ.

Toțĭ din tóte părțile aștéptă sĕ védă ce ḍice Rusia și carĭ suntŭ dorințele ei în privința candidatului la tronulŭ Bulgariei, dér Rusia tace și păstréză despre tóte intențiunile ei presente și viitóre celŭ mai mare secretŭ, par' că ar voì cu deadinsulŭ sĕ împiedece séu sĕ amâne soluțiunea cestiunei bulgărescĭ.

Astfelŭ se esplică trăgănarea alegerei de principe pentru Bulgaria, cu toțĭ pașii întreprinșĭ din partea regenții bulgare și a guvernului Sultanului. S'a vorbitŭ în ḍilele aceste de dorința ce ar avé-o prințulŭ Vogoride, nepotulŭ lui Alecopașa, sĕ ajungă Domnŭ alŭ Bulgarilorŭ și de audiența ce a avut'o la Țarulŭ în acéstă afacere, dér Rusia se ține și față cu acestŭ candidatŭ în cea mai mare reservă și nu dă nicĭ unŭ semnŭ alŭ voinței ei.

Mai însemnată decâtŭ cestiunea alegerei prințului bulgarŭ este însĕ pentru momentŭ crisa ministerială din Francia.

Formarea noului cabinetŭ francesŭ întêmpină marĭ dificultăți din causa neînțelegerilorŭ între multele partide republicane ale camerei și din causa presiunilorŭ situațiunei politice esterne. Președintele Grévy s'a adresatŭ mai întâiu la Freycinet, unulŭ din cei mai distinșĭ și capabilĭ bărbați de statŭ ai Franciei, rugându'lŭ sĕ compună noulŭ ministeriu. Freycinet a și primitŭ misiunea, dér n'a isbutitŭ a forma unŭ cabinetŭ și a repășitŭ. După aceea s'a adresatŭ Grévy la președintele camerei Floquet. Dér nicĭ acestuia nu i-a succesŭ a compune cabinetulŭ séu, cum se ḍicea, „ministerulŭ de împăcare“.

Floquet, se ḍice, a întêmpinatŭ mare oposițiune din partea șefilorŭ partidei drepte, oportuniste și a centrului stângŭ din simpla causă, că nu este persónă agreată de Țarulŭ Rusiei. „Avemŭ în lume unŭ singurŭ aliatŭ și și pe acela sĕ lŭ supĕrămŭ?“ esclamă unulŭ din organele dreptei.

Acésta împrejurare este caracteristică pentru actuala situațiune în Francia și totŭ atâtŭ de caracteristică e lansarea cestiunei, că óre sĕ între generalulŭ Boulanger, ca ministru de rĕsboiu, și în noulŭ ministeriu orĭ nu?

Generalulŭ Boulanger este érășĭ fórte rĕu veḍutŭ la Berlinŭ și oportuniștii din camera francesă, carĭ dispunŭ de vre-o 140 de voturĭ, stăruiescŭ multŭ ca sĕ nu mai fiă chiămatŭ la ministeriu Boulanger. Cea mai mare parte a deputațilorŭ suntŭ însĕ pentru intrarea în cabinetŭ a fostului ministru de rĕsboiu, deórece credŭ că numai dênsulŭ este chiămatŭ a duce la finitŭ reformele începute în armată și fiindŭ că sciu că Boulanger este fórte bine veḍutŭ la Petersburgŭ.

Intr'o convorbire c'unŭ redactorŭ alŭ ḍiarului „Voltaire“ generalulŭ Boulanger s'a încercatŭ a se apĕra în contra învinuirilorŭ ce i s'a făcutŭ.

„Țéra a durmitŭ, ḍise elŭ, 15 anĭ și eu am deșteptat'o făcêndŭ sĕ se renască în armată spiritulŭ militarŭ. De aceea țéra are în mine încredere. Ce sunt eu de vină décă se amestecă politica în administrațiunea mea și unii mĕ credŭ absolutŭ necesarŭ pentru continuarea acestei opere, ér alții mĕ consideră ca omŭ periculosŭ păcii? Rĕsboiulŭ nu-lŭ dorescŭ și nu-lŭ dorimŭ, dér suntemŭ gata a ne bate décă amŭ fi atacați.“

După tóte aceste este clarŭ, că soluțiunea crisei ministeriale francese nu póte rĕmâné făr' de efectŭ asupra situațiunei generale politice.

Mișcarea electorală.

Agitațiunile pentru alegerĭ au începutŭ cu totă seriositatea. Guvernamentalii și oposiționalii ungurĭ promitŭ alegĕtorilorŭ marea cu sarea. Cei dinteiu aducŭ osanale guvernului, cei de alŭ doilea îlŭ condamnă. Resultatulŭ are sĕ fiă bătăi și spargerĭ de capete la alegerĭ.

Din aceste agitațiunĭ vomŭ face cunoscutŭ publicului românŭ numai momentele mai însemnate.

In *Buda vechia* oposiționalii au ținutŭ la 22 Maiu adunare. David Csilleri propuse în ungurescе alegĕtorilorŭ sĕ alegă unŭ deputatŭ harnicŭ, care sĕ facă sĕ nu mai domnéscă în acelŭ cercŭ *miseria* și *clica*. Și fiind că Budapesta e „neoșe maghiară“, Dr. Horn găsì cu cale sĕ esplice în nemțesce, că ce a disŭ Csileri. Candidatulŭ Eotvos arată cum la alegerĭ rĕsarŭ ómenii guvernului ca ciupercile, îi scote la ivelă promisiunile și duzinele de bande de lăutarĭ.

De altă parte și guvernamentalii au ținutŭ adunare. Alexandru Orszagh, deputatŭ, dise că e pentru statŭ independentŭ ungurescŭ pe basa „ideii de statŭ maghiarŭ«. Orĭcâtŭ de cultă și bogată ar fi acéstă țeră — dise elŭ — decă nu va fi *maghiară*, s'a sferșitŭ cu totu constituționalismulu și totulŭ e perdutŭ. Urmară apoi laude la adresa guvernului.

Intr'altŭ cercŭ alŭ *Budapestei* intr'o adunare a oposiționalilorŭ vorbì candidatulŭ Pazmandi: „N'avemŭ o Curte deosebită, nicĭ diplomațiă a nostră și comunicămŭ cu Europa prin Viena; Cetinge și Belgradŭ suntŭ în Europa mai cunoscute decâtŭ Budapeșta. Tisza ne-a aliatŭ cu o altă națiune ca sĕ nimicimŭ pe singurulŭ nostru amicŭ, pe Turcia. Administrația e rea, organele subalterne facŭ ce le place. Unŭ omŭ a plătitŭ pedepsă 634 fl. 24 cr., fiindcă s'a găsitŭ unŭ epure la elŭ“. Oratorulŭ e radicalŭ și aderentŭ alŭ democrației francese, e pentru introducerea votului secretŭ.

In *Oradea mare* guvernamentalii au oferitŭ d-lui Tisza candidatura, cu osanale și fanfare, de aceea d. Tisza li-a datŭ o masă — der nu la toțĭ ci numai deputațiunei, — la care s'au ținutŭ și toaste. D-na Tisza a făcutŭ onorurile casei. In comitetulŭ electoralŭ de peste 160 membri nu e mai nicĭ unŭ Ungurŭ, ci vr'o 150 Jidovĭ, restulŭ alte neamurĭ cu nume maghiarisate orĭ nemaghiarisate și următorii Românĭ, alŭ cărorŭ nume sună pe ungurescе așa: Duma Laurán, Marozsán, Beles, Nestor, Netyo, Pojnár, Pántya, Román, Rezei, Rednic, Vela.

Cerculŭ electoralŭ *Banatŭ-Comloșŭ* a candidatŭ pe secretarulŭ de statŭ Wekerle. In deputațiune — ne spunŭ foile ungurescĭ — suntŭ pe lângă Ungurĭ și Germanĭ, Serbĭ și Românĭ. Lui Wekerle i s'a vorbitŭ în ungurescе și nemțesce.

In *Biserica albă* e candidatŭ de partida naționalistă sêrbéscă Dr. Michail Polit.

Cojocna a fostŭ surprinsă, pentru prima dată, de visita fișpanului și lĭ-a pusŭ alegĕtorilorŭ la inimă, sĕ alegă candidatŭ tiszaistŭ, decă voiescŭ sĕ se facă vrednicĭ de increderea și bunăvoința cercului centralŭ alŭ comitatului, lĭ-a promisŭ că statulŭ se va îngriji pe viitorŭ mai bine de scóla de statŭ de acolo.

In *Clușiu* guvernamentalii, mai toțĭ funcționarĭ, au ținutŭ adunare și adv. Bokros lĭ-a spusŭ, că numai partida »liberală“ e în stare sĕ realiseze problemele statului, și că Tisza „va scóte națiunea din deficite.“

Și acum, ca sĕ le arătămŭ acelorŭ Românĭ, carĭ îșĭ dau votulŭ Ungurilorŭ, cum îi taxeză chiar aceștia, le reproducemŭ din organulŭ tiszaistŭ „Nemzet“ următórele rendurĭ, pe care bine sĕ și le însemne:

„Cea mai miserabilă corupere e aceea, când se face de mai nainte terguială, când se pune prețŭ pe consciință și se face tergŭ ca asupra recoltei orĭ a lânei oilorŭ Rușine pentru asemenea speculanțĭ de mandate, der *mai rușine pentru alegĕtorĭ*, carĭ se privescŭ pe sine insușĭ ca *marfă de vendare*, carĭ n'au convingerĭ, carĭ în tocmai ca mărfurile din prăvăliă suntŭ obiecte de venḍare. Ce potŭ sĕ aștepte asemenea alegĕtorĭ? Din partea opiniunei publice numai disprețŭ, disprețŭ chiar și din partea acelora, carĭ i-au cumpĕratŭ.»

In cerculŭ românescŭ *Iosașĭ* în comit. Aradului nu mai candideză părintele Gurbanŭ, ci Românulŭ guvernamentalŭ G. Konstantiny, care a mai fostŭ deputatŭ alŭ Iosașilorŭ. In comitetulŭ electoralŭ alŭ acestui candidatŭ suntŭ Jidovĭ, Ungurĭ și Românĭ, alŭ cărorŭ nume sună pe ungurescе astfelŭ: Kolozsa (Coloja), Gyermán (Germanŭ,) Koczoj (Coțoiu), Kernacz Onyika (Cârnațŭ Onică), Zsurkucza (Jurcuță), Zsolgya (Joldea), protop. Groza Ianos, Birta Peter, Popescu Izidor, Rob Miklos, Feher Leontin, aceștĭ trei din urmă funcționarĭ.

In *Bistrița și Sighișóra* suntŭ câte doi candidațĭ sasĭ, câte unulŭ guvernamentalŭ și câte unulŭ din partidulŭ poporalŭ săsescŭ.

Afacerea cu „protestulŭ“ din Recașŭ.

In Nr. 93 alŭ fóiei nóstre, precum îșĭ vorŭ fi aducêndŭ aminte cetitorii noștri, amŭ datŭ după o fóiă unguréscă scirea, că alegĕtorii din cerculŭ Recașului arŭ fi protestatŭ în contra participării la conferința din Sibiiu, accentuândŭ că ei arŭ sta pe basa programei rĕposatului „Viitorŭ“, și amŭ adausŭ, că așteptămŭ sĕ dea „Luminătorulŭ“ lămurirĭ cu privire la acestŭ pretinsŭ protestŭ. Etă acum ce lămurirĭ dă numita fóia, Nr. 36 dela 9 (21) Maiu a. c:

Causa cu *protestulŭ* trimisŭ conferinței din Sibiiu s'a petrecutŭ în acestŭ modŭ:

In 7 Maiu, când, se ḍice, s'arŭ fi ținutŭ în Recașŭ conferința „alegĕtorilorŭ românĭ ce aderéză la programa din Budapesta“, care însĕ astăḍĭ e sdrență — *n'a fostŭ nicĭ o conferință* electorală în Recașŭ. Nimenĭ n'a fostŭ invitatŭ, nimenĭ n'a luatŭ parte, nimenĭ n'a cetitŭ convocare pentru acea *conferință!* Va sĕ ḍică, este neadevĕrŭ că în 7 Maiu, când s'a telegrafatŭ conferinței din Sibiiu, ar fi fostŭ în Recașŭ orĭ ce felŭ de conferință de alegĕtorĭ, și prin urmare unŭ neadevĕrŭ chiarŭ criminalŭ este cutezata afirmare, că cineva ar fi protestatŭ din Recașŭ.

Ce s'a petrecutŭ însĕ în ḍiua de 7 Maiu în Recașŭ?

Adevĕratŭ e că în ḍiua de 7 Maiu s'a ținutŭ în Recașiu unŭ *concertŭ pentru „Kultur-egylet“* și acestŭ concertŭ a fostŭ aranjatŭ și cercetatŭ și de câțĭ-va Românĭ, despre ce s'a cetitŭ și raportatŭ și în organulŭ guvernamentalŭ de aicĭ „Delmagyarországi lapok“. Numele arangiatorilorŭ și participanțilorŭ românĭ nu-lŭ spu, nemŭ — de rușine și de scârbă. Este decĭ probabilŭ, că la acestŭ concertŭ se vorŭ fi conțelesŭ „matadorii“ presenți, ca sĕ protesteze și sĕ telegrafieze la Sibiiu.
Mai departe etă ce ni se raporteză verbalŭ, referitorŭ la numitulŭ protestŭ și ni-se descoperŭ ca *„date positive și de totŭ esacte, până la minuțiositate.“*

Adecă îndată după conferința națională din Timișóra, vice-comitele a depeșatŭ d-lui C. Tisza, atragêndu-i deosebita atențiune la împrejurarea că: „și cerculŭ Recașiu este representatŭ în conferința națională“. C.

Tisza numai decâtŭ a chiămatŭ la sine pe „ilustritatea sa“ d-lŭ Dr. Gall şi l'a interpelatŭ în causă: ‚hat hogy van...... barátom‘. — „Ilustritatea sa‹ a plecatŭ de la Tisza d'adreptulŭ la gara căilorŭ ferate, şi d'aci in cerculŭ sĕu Recaşiu. Ce va fi făcutŭ, ce va fi vorbitŭ cu d-lŭ pretore şi cu marele sĕu partisantŭ, între patru ochĭ, — nu se scie; dér resultatele acestei grandióse consultărĭ se manifestéză prin următórele fapte complinite şi documentate:

Étă vorbescă aceste douĕ epistole adresate nouĕ, pe carĭ noi aicĭ le citămŭ fără subscrierĭ, ca sĕ cruţămŭ pe sĕrmanele victime de ulteriorĭ persecuţiunĭ, ér în originalŭ le vomŭ transpune onoratului comitetŭ centralŭ din Sibiiu. Şi adecă unŭ domnŭ ne scrie:

„Pré stimate domnule advocatŭ şi redactorŭ! Er avusei onóre cu d-lŭ pretore cercualŭ din Recaşiu, C. Lázár, care, după ce şi-a permisŭ a-mĭ întreba elevii mai vĕrtosŭ din „Istoria patriei“ şi din limba ungară (maghiară. Red.), m'a chematŭ la o parte, în chilia mea, cu cuvintele: ›am se vorbescŭ ceva cu D-ta.“ „— Poftiţĭ, Spectabile, vĕ stau la disposiţiune, rĕspunseiu eu. In odaiă mĭ-a fostŭ prima întrebare: D-ta şi popa aţĭ fost la conferinţă în Timişoraĭ, şi aţĭ cerutŭ, frumoşĭ ómenĭ, sĕ-mĭ represinte şi cerculŭ meu la Sibiiu. Vedĭ, asta ar trebui sĕ ţĭ-o îndrepţĭ, şi sĕ te decsiarĭ acŭ în scrisŭ, că consimţĭ cu principiile d-lui Gall. De altcum, mĭ-a ḑisŭ d-lŭ pretore, voiŭ vorbi încă şi cu popa. Spune-mĭ însĕ, cum ai îndrăsnitŭ sĕ mergĭ la astfelŭ de conferinţă?“ — „Spectabile! Ca învĕţătorŭ nu vĕ potŭ da nicĭ unŭ rĕspunsŭ positivŭ, căcĭ — o sciu bine — potŭ sĕ am vorbe şi neplăcerĭ cu domnii. Ca omŭ privatŭ însĕ, vĭ-o mărturisescŭ, am mersŭ sĕ cautŭ pe voitorii noştri de bine, căcĭ, ḑeu, aşĭ sta nemâncatŭ la vorbele d-lui Rotariu, care nicĭ elŭ n'a cerutŭ alta pentru Românĭ, de-câtŭ bunătăţĭ adevĕratŭ constituţionale şi dreptate. Vĕ dechiarŭ, totŭ ca omŭ privatŭ, am ḑisŭ mai încolo: stimezŭ multŭ persóna d-lui Gall, însĕ — décă am fost la conferinţa naţională, una n'o potŭ face: sĕ fiu trădătorŭ“. Am scrisŭ astea pré stimatŭ D-niei Vóstre, domnule redactorŭ etc. etc.“— — —

Altă epistolă, adresată nouĕ:

„Stimate d-le redactorŭ! „In datulŭ de 26 Aprilie v. (8 Maiu n. Red.) a fostŭ la mine unŭ individŭ (Pretorele, după inf. nóstră. Red.) după ḑisa lui, cu unŭ protocolŭ, dér a fostŭ protestŭ contra conferinţei din Timişióra, şi mĕ întrebă îndată: cu cine ţinĭ, cu Gall seu cu Apponyi? — pe acestŭ din urmă eu nu-lŭ cunoscŭ. Eu, la auḑulŭ numelui celui din urmă, respundŭ cu Gall, cugetândŭ: mai bine cu Gall, decă nu-i altulŭ, decâtŭ cu Ungurulŭ acela. Respectivulŭ, la rĕspunsulŭ datŭ de mine, ḑice îndată: subscrie protocolulŭ, că ţinĭ cu Gall. — Chiar pe timpulŭ acela a sositŭ óspele meu, când nicĭ întunericŭ tare, nicĭ lumină nu era de aprinsŭ — dér până am cerutŭ eu dela preotesa lumina, respectivulŭ îmĭ dă sĕ subscriu protestulŭ la întunerecŭ. L'am subscrisŭ eu şi uica (unchiulŭ) meu .... învĕţătorŭ. Uica meu, după subscriere, se duce în cancelaria mea, unde preotesa a fostŭ chematŭ pe cassarulŭ com. ca sĕ-lŭ subscrie şi elŭ, şi cetesce subscrierile şi protestulŭ. Atuncĭ a vĕḑut ce amŭ făcutŭ noi. Dér a fostŭ târḑiu.

Protestulŭ încă în séra aceea s'a spedatŭ, şi noi am rĕmasŭ mâhniţĭ după îndepărtarea óspelui, uimindune de celaina făcută cu noi! — La conferinţa din Timişóra scriitorulŭ plecase (dér a întârḑiatŭ. Red.) dér noi suntemŭ fidelĭ programei naţionale. La ajutorulŭ nostru în orîce timpŭ poţĭ conta, noi cu trupŭ cu sufletŭ suntemŭ pentru D-ta, în .... (comuna resp. Red.) întrégă. „Una vé rogŭ.... (sĕ nu i se publice numele Red.) alt-cum eu 'sŭ independentŭ, cu forţa nu mĕ póte nimenĭ face sĕ votezŭ pentru unŭ candidatŭ carele nu convine intereselorŭ poporului. Până' la revedere pe câmpulŭ luptei“ etc. etc. —

Étă dér, cum stă causa cu protestulŭ. Este evidentŭ şi motivatŭ cumcă s'a comisŭ o formală crimă, o înşelăciune spre a storce autorisare de protestŭ, dér conferinţă de alegĕtorĭ n'a fostŭ, n'a protestatŭ. —

SCIRILE ḐILEI.

La finele lui Iuniu — spunŭ foile unguresci — va sosi în *Cluşiu* archiducele *Albrecht*, unde va petrece câteva ḑile, ca sĕ inspecteze trupele din garnisóna de acolo.

—x—

Unŭ călĕtorŭ dela *Blaşiu* ne comunică următórele: „Escelenţa Sa Metropolitulŭ Vancea a luatŭ cele mai energice mĕsurĭ pentru îmbunĕtăţirea sorţii tinerilorŭ teologĭ internaţĭ în seminarŭ; s'a pusŭ în atingere imediată cu teologii, dela carĭ îşĭ primesce informaţiunile, le ascultă tóte plângerile şi numai decâtŭ ia mĕsurile de lipsă pentru încunjurarea neajunsurilorŭ. Tinerii suntŭ fórte îndestuliţĭ şi prin acésta şi puţinele inconveniente de până acum au începutŭ a înceta cu desĕvîrşire. — In 1 Maiu au fostŭ chirotoniţĭ d-nii: Iónŭ Peteanu, Iónŭ Petranŭ, Alesandru Bighianŭ şi Ioanŭ Burzu.“

—x—

Ministrulŭ unguresců de comunicaţiune în înţelegere cu celŭ de interne a ordonatŭ, ca căile ferate sĕ dea bilete de drumŭ directŭ la America numai acelorŭ persóne, carĭ au paşapórte în totă regula Cu acésta crede ministrulŭ că „va mai împuţina‹ emigiarea.

—x—

Ministrulŭ unguresců de comunicaţiune dase în anulŭ trecutŭ o ordinaţiune maghiarisatóre, care stabilea 1 Septemvre n. c. ca ultimŭ terminŭ de a-şĭ însuşi limba ungurêscă acei funcţionarĭ ai căilorŭ ferate, carĭ la trecerea acestora în mânile statului au fostŭ ţinuţĭ în serviciu. Ministrulŭ amintesce acum din nou acea ordinaţiune cu observarea, că terminulŭ nu se va mai prelungi.

—x—

Comandantulŭ de corpŭ br. *Schönfeld* se află în *Braşovŭ*, unde a venitŭ sĕ inspecteze garnisóna de aci.

—x—

Mâne, Sâmbătă, va avé locŭ petrecerea *tragerei la ţintă a oficerilorŭ garnisónei de aicĭ* în casa de dare la semnŭ (Schützenhaus) sub Tâmpa. Petrecerea se va începe la órele 4½ după améḑĭ.

—x—

Ministrulŭ unguresců de agricultură, industriă şi comerţŭ a concesŭ, ca în comuna *Caţa* din comit. Târnavei-marĭ sĕ se ţină *târgŭ de ţéră* în totŭ anulŭ la 7 Maiu şi 16 Septemvre n. In comuna *Cristurŭ* a concesŭ acelaşĭ ministru sĕ se ţină *târgŭ suplimentarŭ* la 31 Maiu n. c. în loculŭ târgului de ţéră ce avea sĕ se ţină la 9 Maiu n.

—x—

In comuna *Ernia* de lângă Târgu-Mureşului o ţărancă a născutŭ trei copii gemenĭ.

—x—

La 1 Iulie va apăré în *Parisŭ* la Felix Alcan o nouă revistă medicală întitulată: „*Archives Roumaines de Medicine et de Chirurgie*“, dirigées par *Georges Assaky*. Arhivele române vorŭ apăré de şése orĭ pe anŭ în fascicule de 80 paginĭ. Ele vorŭ avea de scopŭ sĕ ţină publiculŭ învĕţatŭ în curentulŭ lucrărilorŭ profesorilorŭ şi medicilorŭ din România. Printre colaboratorii acestei reviste vorŭ fi între alţii şi d-nii profesorĭ d-rĭ Felix, Manolescu, Istrati şi dr. Buicliu

—x—

La 23 Maiu n. a fostŭ prinsŭ 'în curtea palatului imperialŭ din Viena *unŭ nebunŭ*, care îmbrăcatŭ în costumŭ fantastică venise în reşedinţa împĕrătéscă ca sĕ 'şĭ validiteze *pretenţiunile sale asupra tronului unguresců*. Acestŭ „pretendentŭ“ e unŭ ţĕsĕtorŭ din Frankstadt în Moravia, anume Pospiech. De acolo a venitŭ până la Viena pe josŭ. Impodobitŭ cu însemnele corónei, cu corónă, cu sabiă şi cu sceptru, tóte făcute de elŭ din hârtiă grosă şi din lemnŭ, cu ordine de cotillon, se duse la palatŭ, ér de aci ajunse directŭ — la clinica psichiatrică.

—x—

In comuna *Vulcanŭ* din comit. Huniadóra nisce hoţĭ mascaţĭ au călcatŭ pe bog tulŭ locuitorŭ Ionŭ Bruzanŭ şi i-au furatŭ 300 fl. Hoţii l'au torturatŭ atâtŭ pe elŭ câtŭ şi pe mama lui cu unŭ vătrarŭ înroşitŭ în focŭ până ce lĭ-a spusŭ unde suntŭ banii.

—x—

Poliţia din Cluşiu a condamnatŭ pe unŭ proprietarŭ de birjĭ, care a fostŭ desŭ pedepsitŭ pentru beţiă, sĕ nu mai aibă dreptulŭ a duce călĕtorĭ timpŭ de ḑece anĭ. In acestŭ timpŭ numai servitorulŭ condamnatului sĕ se suie pe capră pentru ducerea călĕtorilorŭ. Magistratulŭ a aprobatŭ sentinţa.

Inundărĭ.

Ni se scrie de lângă Cluşiu, cu data 25 Maiu, că în urma ploilorŭ din 20, 21 şi 22 Maiu, *Someşulŭ* a esundatŭ. Douĕ din trei părţĭ ale hotarului ţinĕtorŭ de comuna românéscă *Juculŭ nobilŭ* suntŭ inundate de apă. Tóte sĕmĕnăturile, atâtŭ cele de tómnă câtŭ şi cele de primăvéră suntŭ imolite. Apa curge prin comună ca şi Someşulŭ; s'au dĕrîmatŭ până acuma trei case şi D-ḑeu scie câte pagube vorŭ fi mai avutŭ bieţii ómenĭ. Astăḑĭ potŭ sĕ vină esecutorii, căcĭ din acéstă comună nu vorŭ mai ave ce lua, cum au luatŭ anulŭ trecutŭ.

De asemenea *Sebeşulŭ şi Berinulŭ* s'au revĕrsatŭ pe întregŭ şesulŭ pricinuindŭ pagube marĭ. Podurĭ şi punţĭ au fostŭ duse de apă. *Săcaşulŭ* a inundatŭ fĕnaţele şi sĕmĕnăturile. In *Orĕştiă* locuitorii au căutatŭ scăpare pe coperişele caselorŭ. Casarmele suntŭ isolate de oraşŭ prin apă. Comunicaţia pe calea ferată între Orăştia şi Deva e întreruptă. Multe comune dimprejurulŭ Orĕştiei suntŭ inundate. Partea de josŭ a *Devei* e asemenea inundată.

In *Şagŭ*, comit. Timişórei, apa a ruptŭ o parte din cimitirulŭ românŭ, ducêndŭ mai multe siciriĭ. *Coşteiulŭ* e ameninţatŭ de apa Begei. Intre *Paraţŭ şi Celeza* e o mare câtŭ veḑĭ cu ochii. *Petrumanulŭ* e sub apă, *Macedonia* a suferitŭ multŭ, *Celeza* e nimicită cu totulŭ. La *Hancia*, rupêndu-se canalulŭ teresianŭ, au fostŭ inundate 1000 de jugĕre, *Unipulŭ* e în apă, *Uifalău şi Uilaca* suntŭ ameninţate. *Mureşulŭ* a inundatŭ o parte din *Lipova*.

Impregiurimea *Mirislĕului* nu numai pagube din causa apelorŭ a suferitŭ, ci tóte fructele şi strugurii suntŭ nimiciţĭ de grindina ce a căḑutŭ în mărimea oului de porumbŭ.

Teuşŭ, 24 Maiu 1887.

Onor. Domnule Redactorŭ!

Vĕḑêndŭ că din tóte părţile se publică prin ḑiare tristele evenimente produse de catastrofa revĕrsărei riurilorŭ, cugetamŭ că se va afla careva, care sĕ descrie pe largŭ şi nefericirea ce a căşunat'o revĕrsarea valei aşa numită a Joagiului, — care isvoresce în nordulŭ comunei Buciumŭ, curge pe la Mogoşiu, Remeţiu, Joagiu, Stremţŭ şi Teuşŭ, unde se şi varsă în Mureşŭ; neaflându însĕ până acum nimicŭ însemnatŭ, îmĭ permitŭ a Vĕ relata, că acéstă vale a făcutŭ, ca şi altele multe, fórte marĭ stricăciunĭ.

In Joagiu a dărîmatŭ case, morĭ şi edificii economice inundândŭ şi devastândŭ totŭ ce-i sta în cale. — Chiar aşa în comuna Stremţŭ, mai nimicindŭ şi podulŭ celŭ nou făcutŭ de curêndŭ de cătră comitatŭ cu vre-o câte-va mii.

In Teuşiu a năvălitŭ acéstă vale cu o furiă neesplicabilă şi ne mai pomenită, a distrusŭ gaturĭ de morĭ făcute cu mii de florinĭ — a nimicitŭ o parte din drumulŭ ţĕrii — a dărîmatŭ mai multe case şi edificiurĭ economice, inundândŭ şi nimicindŭ ⅓ parte a comunei şi a otarului Teuşŭ, nimicindŭ grădinĭ şi sĕmĕnăturile totalŭ; dauna căşunată de acéstă vale este nedescriptibilă, a măturatŭ sălcĭ, plopĭ şi pomĭ de 30—40 anĭ ca şi când nu ar fi fostŭ pe acelŭ locŭ. — Mie mĭ a nimicitŭ o grădină, care este cea mai mare din câte grădinĭ suntŭ în Teuşiu pre lângă acéstă vale — arangiată fórte frumosŭ, plină de legumĭ, pomĭ şi altoi tinerĭ, mĭ-a nimicitŭ preste 8 jughĕre arate şi sĕmĕnate cu cucuruḑŭ şi altele. La multe case intra apa pe uşe şi eşia pe ferestri afară. Părinţii îşĭ rădicau copilaşii din apă ca desperaţĭ suindu'i prin podurĭ, vitele le-au scosŭ la ogórĕ, ómenii părăsindu-şĭ casele s'au mutatŭ la alţii, unde au căpĕtatŭ adăpostŭ. Tristeţea şi desperarea este mare. Şesulŭ celŭ frumosŭ spre ostulŭ comunei nóstre este totŭ inundatŭ, nu se vedea în 21 şi 22 Maiu alta decâtŭ totŭ o apă din drumulŭ ţĕrii până în Mureşŭ, care încă a eşitŭ.

Speranţa nĭ o punem însĕ în atot-puternicul D-ḑeu, care ferindu-ne de grindină şi alte calamităţĭ, pentru acelea realităţĭ şi producte rĕmase neînecate, singurŭ ne va putea mângâia, dându-ne róde binecuvêntate în productele rĕmase şi atuncĭ dóră totuşĭ nu amŭ fi siliţĭ a recurge şi apela la ajutóre publice.

O faptă demnă de înregistratŭ am sĕ mai aducŭ on. publicŭ la cunoscinţă.

In urma apelelorŭ publicate în ḑiare referitóre la atâtea incendiurĭ, în 8 a. l. c. înaintea St. Biserici am făcutŭ poporului adunatŭ cunoscute durerósele întêmplărĭ cu atâtea comune şi oraşe nimicite prin incendiu — lĭ-amŭ făcutŭ cunoscutŭ ce datorinţă avemŭ cei neatinşĭ de acéstă nefericire faţă cu deaprópele căḑutŭ în nefericire. Am apelatŭ la mame, muierĭ, tinerĭ şi bĕtrânĭ sĕ contribue care cu ce va puté baremĭ pentru comuna cea mai apropiată de noi Ciugudŭ, nimicită mai de totŭ prin flacărĭ în 1 Maiu a. c.

Poporenii cu lacrĕmĭ în ochĭ depărtându-se dela St.-Biserică au promisŭ că vorŭ contribui. Multŭ nu am întârḑiatŭ, şi venindŭ acasă am făcutŭ 4 liste în patru părţĭ ale comunei, prin carĭ liste:

1. D-nii Stefanŭ Bretoiu cu Ioanŭ Roşiu au colectatŭ 5 Hl. cucuruḑŭ, 2 fl. 82 cr. 40 bucăţĭ vestminte bărbătescĭ şi femeescĭ. 2. D-nii Vasiliu Raţŭ cu Iacobŭ Popa au adunatŭ 7 Hl. bucate, 92 cr. 67 bucăţĭ vestminte. 3. D-nii Iomalyan cu Jacobŭ Lucaciu au colectatŭ 3 Hl. şi 94 litre cucuruḑŭ, 15 l. mazĕre, 2 fl. 90 cr., 28 bucăţĭ vestminte. 4. D-nii Ioanŭ Boca cu Gregoriu Fostocŭ au colectatŭ 2 Hl. 24 litri cucuruḑŭ, 21 cr., 5 bucăţĭ vestminte. Suma totală 18 Hl. 53 l., 6 fl. 84 cr. 140 bucăţĭ vestminte.

Aceste ofrande adunate pentru incendiaţii din Ciugudŭ — în 15 a. l. c. punêndu-se pe trei căruţe ale marinimoşilorŭ cetăţenĭ din Teuşiu şi ducêndu-se 4 ómenĭ fruntaşĭ le-au acviratŭ la loculŭ destinatŭ şi le-au predatŭ spre a se împărţi între nefericiţii Ciugudenĭ. Dela antistia comunală locală au obţinutŭ următorulŭ *Reversŭ*:

Reversŭ,

Prin care antistia comunală subscrisă recunósce, cum că a primitŭ din partea locuitorilorŭ din comuna Teuşŭ: 87½ feldere de cucuruḑŭ, 1 felderă de grâu curatŭ, 4 feldere de făină de cucuruḑŭ, ¾ feldere de mazĕre, 140 bucăţĭ vestminte bărbătescĭ şi femeescĭ, şi în urmă 6 fl. 84 cr. v. a. banĭ gata, vecturate în nefericita nóstră comună Ciugudiu.

Esprimêndu'şĭ totŭ odată în numele nefericiţilorŭ din Ciugudiu mulţămita adêncă pentru mărinimositatea bine făcĕtóre a locuitorilorŭ creştinĭ din comuna Teiuşiu.

Antistia comunală.

Ciugudiu, 15 Maiu 1887.

In absenţa d-lui notarŭ *Petru Stanciu*, jude.
Radu, adj. not. L. S.

Spre încheiare nu potŭ a nu aduce şi pre acéstă cale mulţămita mea, în genere tuturorŭ bravilorŭ cetăţenĭ din Teuşŭ, carĭ deşi mai storşĭ prin edificarea unei măreţe şcóle de fete, totuşĭ la unŭ cuvêntŭ s'au grăbitŭ şi de astădată a alerga cu dinarulŭ, spre alinarea meltorŭ suflete desbrăcate flămânde şi fără nicĭ unŭ adăpostŭ.

In specialŭ aducŭ mulţămita domnilorŭ colectanţĭ, carĭ nimicŭ nu au întrelăsatŭ punêndu-şĭ totă ostenéla spre ajungerea acestui măreţŭ şi binefăcĕtorŭ scopŭ.

Asigurându-vĕ, on. D-le Redactorŭ de deosebitulŭ meu respectŭ

sunt cu distinsă stimă
Stef. Crişanŭ.

Cluşiu, 8 Maiu 1887.

Numai cartea ne póte pre noi Românii mântui.

De câte orĭ nu auḑimŭ insulte dela compatrioţii noştri maghiarĭ, că suntemŭ unŭ poporŭ, ce fugimŭ de

carte și urîmŭ cultura, vrêndŭ ei prin acésta să ne descopere lumei, ca pe nisce ómenĭ nevrednicĭ și fără aplicărĭ bune și frumóse. Acésta trebue să ne amărască și să ne indigneze cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, căcĭ vedemŭ că chiar cei ce ne stropescŭ cu tină suntŭ totodată cei ce ne punŭ nenumĕrate pedecĭ în calea desvoltărei nóstre naționale. Dér noi, Românii, orĭ-ce arŭ face dușmanii, totŭ ne vomŭ desvolta, totŭ vomŭ învĕța, și vomŭ învĕța românesce, căcĭ Românĭ suntemŭ și e dulce limba ce o vorbimŭ, ca sórele sub care trăimŭ și murimŭ.

Ungurii nu ne cunoscŭ, nu ne cunoscŭ limba, nu trecutulŭ, nu nimicŭ. Și apoi celŭ ce ne batjocoresce e ocrotitŭ de statŭ, iubitŭ de mai marĭ și admiratŭ de ignoranțĭ. Cui i s'a datŭ ocasiune să vorbéscă în deosebĭ cu tinerimea maghiară — viitorimea Ungurilorŭ — dela facultățile mai înalte, cu durere se va convinge, că ei batjocurescŭ totŭ ce e românescŭ, — batjocurescŭ dulcea nóstră limbă din carea ei nu sciu decâtŭ acestea două cuvinte, scrise câtŭ se póte de pocitŭ de foile lorŭ: »sze treaszke!«.

Intregŭ aparatulŭ publicŭ maghiarŭ e pusŭ în mișcare pentru împedecarea culturei românescĭ. Școlile nóstre poporale ținute din sudórea poporului — care își dă și celŭ din urmă crucerŭ, ce-i rĕmâne după jucuțelŭ, suntŭ uitate cu totulŭ de statŭ și când protopopii și preoții noștri se adresézâ la superioritățile civile spre a face ceva pentru școla românéscă — ele trăgănescŭ lucrulŭ, căcĭ nu se potŭ împăca cu gândulŭ, ca și Românulŭ să învețe și încă românesce. — Mai adaugă apoi orĭ cine impedecarea învĕțăturei prin introducerea limbei maghiare în școlele poporale și se va mira că Românii învață și câtŭ învéță.

Tóte celea espuse se potŭ aplica și la școla din Clușiu-Mănăștur, unde în dina de ss. George am participatŭ și eu la esamenulŭ școlarilorŭ și alŭ cărei resultatŭ pe scurtŭ voiu sĕ-lŭ descriu.

La 2 ore p. m. a sositŭ d-lŭ protopopŭ Gavrilă Popŭ. După ce unŭ copilŭ l'a primitŭ cu o poesióră, d-sa a datŭ frumóse învĕțăturĭ copiilorŭ, li-a spusŭ sĕ-șĭ iubéscă legea și nĕmulŭ, căcĭ numai așa le va ajuta Dumnedeu, care o pretinde dela noi acesta. Ér când copii au cântatŭ „Rĕsunetulŭ« lui Andreiu Mureșianu, li-a adusŭ aminte școlarilorŭ de celea ce se cuprindŭ în acéstă marseilleisă românéscă, legându le de inimă, că sĕ nu'lŭ uite nicĭ odată și sĕ învețe și pe alții.

Rĕspunsurile copiilorŭ au fostŭ precise din tóte studiele, cu deosebire însĕ în cetitŭ și istoriă copii din Mănăsturŭ au arĕtatŭ progresŭ escelentŭ. I se înveselea omului inima când audia pe copilițe vorbindŭ despre Rea-Silvia, ér pe copii despre Romulŭ și Remŭ, precum și de întréga pleiadă a renumițilorŭ noștri strămoșĭ. Și în urmă, când Marina Hodre, o copilă de 11 anĭ, rosti poesia: »Eu sum fiică de Românŭ«, orĭ și ce Românŭ a fi fostŭ mândru audindŭ pre acéstă copilă cum atestă că română e, și ca română voiesce sĕ móră.

Lui Haller (primarulŭ Clușiului? — Red.), în creerii cărnia s'a conceputŭ minunata idee a kulturegyleturilorŭ, nu de multŭ i-a mai trăsnitŭ prin multe o idee, și adecă de ce nu? Ungurii nu trebue decâtŭ sĕ gândéscă pentru ca sĕ și facă îndată, căcĭ tóte li'sŭ iertate lorŭ în dina de astădĭ. E întrebare numai, decă ce facŭ e óre bine făcutŭ și nu vorŭ avea sĕ se plângă óre când de acésta?! Vré adecă Haller sĕ se împreune satulŭ Mănăsturŭ cu Clușulŭ, fiindŭ în imediată apropiare unulŭ de altulŭ. Maghiarisarea Mănăsturului e scopulŭ lui Haller, séu, după cum ar dice elŭ, remaghiarisarea, căcĭ, vedĭ ómne, Mănăsturenii încă au fostŭ Ungurĭ cândva, dér s'au romanisatŭ fiindŭ Clușulŭ, celŭ din apropiere orașŭ, românescŭ! Așa'sŭ argumentele Ungurilorŭ tóte. Jóce-'șĭ mendrele Ungurii, noi sĕ ne căutâm de tréba nóstră, sĕ jertfimŭ câtŭ numai putemŭ pentru nĕmulŭ și limba nóstră. Mănăsturulŭ totŭ satŭ românescŭ va rĕmâne, căcĭ Mănăstureanulŭ, întrebatŭ fiindŭ {că ce e, îțĭ rĕspunde că e *Romanŭ*, nu Românŭ. Gândesce adecă, că prin acésta va pricepe celŭ ce'lŭ întrébă, că elŭ scie din cine se trage și e fălosŭ pe acea sciință a sa.

Sciindu le omulŭ acestea nu póte decâtŭ sĕ se bucure când vede, că școlarii din Mănăsturŭ sciu carte românéscă și istoriă adevĕrată, nu schimonositura lui Hunfalvi.

Merită onore și laudă m. on. domnŭ parochŭ alŭ Mănăștului și tinĕrulŭ și străduitorulŭ învĕțătorŭ Petru Suciu, carĭ vĕdĕndŭ periclulŭ din cătrău vine, s'au nisuitŭ, și sperămŭ că se vorŭ nisui și de aicĭ înainte a da o bună directivă învĕțĕmântului în școla din Mănăștŭrŭ.

Staticotu

Regulele bunei rênduelĭ

pentru folosirea *Casei aflătóre pe Postovariu*, primită în adunarea generală la 18 Maiu 1887 de secțiunea „Brașovŭ" a Reuniunei carpatine transilvane. (Karpathenverein.)

1. Intrarea în încăperile II și III., întocmite pentru mânere peste nópte, e permisă membrilorŭ secțiunei necondiționatŭ, éră celorlalte persóne numai după presentarea unui biletŭ de intrare séu a unui avisŭ de permisiune.

2. Legitimarea, că eștĭ membru alŭ secțiunei, se face prin presentarea cartei de membru.

3. Biletele de intrare, precum și biletele de dormitŭ se scotŭ dela îngrijitorulŭ casei, cele dintâiŭ cu 10 cr., cele din urmă cu prețurile ficsate în punctele 11 și 12.

4. Avisurile de permisiune se dau din partea direcțiunei secțiunei gratis pe numele unei persóne séu a unei societățĭ condusă de o persónă, care anume trebue nominată.

Acéstă persónă garantéză, că persone, carĭ nu facŭ parte din societate, pe basa avisului de permisiune nu vorŭ intra în încăperile II. și III.

5. La cerere biletele de intrare, avisurile de permisiune și biletele de dormitŭ totdeuna trebue arĕtate.

6. Celŭ ce este îndreptățitŭ a intra în încăperile menționate, este preferitŭ și la folosirea verandei față de persóne, carĭ n'au îndreptățire de intrare; esceptiune facŭ casurile de ploi torențiale, baterea petrii și ninsorĭ vijeliose.

7. Cei ce au dreptulŭ de intrare au și dreptulŭ de a cere, ca îngrijitorulŭ casei sĕ le servéscă din mâncările și bĕuturile disponibile cu prețurile fixate în tarifă, asemenea au dreptŭ a pretinde purtare omenósă.

Nemulțămirile referitóre la îngrijitorulŭ casei suntŭ a se petrece în cartea pentru streinĭ.

8. Celŭ ce intră în încăperile II și III este obligatŭ a se înscrie în cartea pentru streinĭ, care se află la îngrijitorulŭ casei.

9. Este strictŭ opritŭ a face necurățeniă în casă și împrejurulŭ ei, a face stricăciune casei séu aparatelorŭ și mobilelorŭ aflătóre întrênsa; interdisă este purtarea necuviinciósă cătră cei presențĭ, asemenea conturbarea séu vĕtămarea acelora.

Decă îngrijitorulŭ casei admoniază în astă privință pe cineva, acela este obligatŭ a-i da ascultare necondiționată; la din contră se póte dispune imediatŭ îndepărtarea oponentului.

10. Intemplându-se a fi cineva datŭ afară din casă, nu i se înapoiază tacsele de intrare și cele pentru dormitŭ, nicĭ nu se alterézâ prin acelea eventualele pretensiunĭ de despăgubire ale secțiunii, ale îngrijitorului case séu ale altorŭ persóne.

11. Mânerea peste nópte în încăperea II (pe priciurĭ) e concésă gratis membrilorŭ secțiunii și persónelorŭ provĕdute cu avisurĭ de permisiune, eră toțĭ ceilalțĭ suntŭ datorĭ a plăti tacsa de intrare și peste acésta tacsa de dormitŭ de 20 cr.

12. Pentru mânerea peste nópte în încăperea III pe o saltea vorŭ plăti membrii secțiunii dreptŭ banĭ de dormitŭ 10 cr., tóte celelalte persone peste eventuala tacsă de intrare încă o tacsă de dormitŭ de 30 cr.

13 Ca rĕmasŭ peste nópte se consideră petrecerea fie câtŭ de scurtă în decursulŭ timpului dela 8 óre séra până la 5 óre diminéța.

14. Strămutarea saltelelorŭ din încăperea III într'altŭ locŭ este interdisă.

Direcțiunea Secțiunei.

Lista de subscripțiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei" pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu și inundare.

Au mai încursŭ dela domnii:

Simeonŭ Damianŭ	10 fl.
Safrano & Trandafilides	5 fl.
Nicolae N. Bidu	5 fl.
Ioanŭ Dușoiu	5 fl.
Frații S. Mihalovits	5 fl.
C. I. P.	5 fl.
D. E. N.	5 fl.
Suma	40 fl.

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 106 alŭ „Gaz. Trans." .... 760 francĭ și 10 fl.

(Va urma). Totalŭ 760 francĭ, 50 fl. v. a.

Le mulțumimŭ generoșilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociților, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

Convocare.

In urma decisiunei luate de cătră comitetulŭ electoralŭ centralŭ alŭ alegĕtorilorŭ românĭ din orașulŭ și comitatulŭ Brașovŭ în ședința sa plenară de Vinerĭ 8/20 Maiu a. c. se convócă *alegĕtorii românĭ din cele patru cercurĭ electorale ale comitatului Brașovŭ* la o **conferență electorală** pe dina de **Vinerĭ 22 Maiu (3 Iuniu)** a. c. (Vinerea dinainte de Rosalii) la ora 1 după amédĭ în sala **otelului Nr. 1** în Brașovŭ.

Obiectele conferenței vorŭ fi:

1) Raportŭ despre constituirea comitetului centralŭ.

2) Raportulŭ delegațilorŭ trimișĭ la conferența generală electorală a alegĕtorilorŭ românĭ din Transilvania și Ungaria, ținută în 7, 8 și 9 Maiu nou a. c. despre resultatele acestei conferențe.

3) Propunerĭ eventuale privitóre la organisarea alegĕtorilorŭ românĭ din comitatulŭ Brașovŭ și la esecutarea hotărîrilorŭ conferenței generale electorale a partidei naționale române față cu viitórele alegerĭ dietale.

Brașovŭ, 14 (26) Maiu 1887.

In numele comitetului centralŭ electoralŭ:

Dr. Aurel Mureșianu, președinte. **Stefanŭ Bobancu**, secretarŭ.

Primimŭ spre publicare următórea:

Convocare.

Conferința electorală a partidei naționale române, ținută în Sibiiu la 7, 8 și 9 Maiu a. c. a hotărîtŭ în unanimitate: a se susține și mai departe programa adoptată la 1881, și respective la 1884; propriamente a se susține *politica de passivitate* pentru alegĕtorii românĭ din Transilvania, în modŭ absolutŭ.

Deși presupunemŭ, că alegĕtorii românĭ despre memorata hotărîre, prin graiulŭ inteligenței locale, suntŭ deja încunosciințațĭ și crientațĭ, totușĭ avêndŭ în vedere sfințenia dreptului de alegere și dorindŭ, ca cu ocasiunea alegerei de deputatŭ, ce ne stă la ușă, fiăcare alegĕtorŭ sĕ potă fi pusŭ în deplină cunoscință de causă, amŭ aflatŭ consultŭ a convoca pe 23 Maiu (4 Iunie) a. c. la 11 óre înainte de amédĭ, o conferință electorală a alegĕtorilorŭ partidei naționale române din cerculŭ electoralŭ Deva, în cancelaria advocatului Franciscŭ Hosszu-Longinŭ, pentru ca delegații conferinței generale din Sibiiu sĕ-șĭ facă cu graiu viu raportulŭ lorŭ despre decursulŭ și hotărîrile acelei conferințe, dându-se prin acésta alegĕtorilorŭ partidei ocasiunea de a se informa despre motivele speciale, cari au îndemnatŭ conferința generală a lua conclusulŭ amintitŭ de passivitate.

Dreptŭ aceea, alegĕtorii românĭ din cerculŭ electoralŭ Deva suntŭ invitațĭ a participa la conferință.

(Urméză subscrierile convocatorilorŭ).

TELEGRAMĂ PART. A „GAZ. TRANS."

BRADŬ, 26 Maiu. — Alegĕtorii românĭ din cerculŭ Baia-de-Crișiu au candidatŭ adĭ 26 Maiu, deputatŭ dietalŭ pe **Petru Truța** cu programa națională.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 26 Maiu, 9¾ óre séra. — La opera comică a isbucnitŭ unŭ incendiu. E temere, că s'au nenorocitŭ numĕroșĭ ómenĭ.

PARIS, 26 Maiu. — Floquet a refusatŭ misiunea de a forma cabinetulŭ, deórece nu e în stare a forma unŭ ministerŭ de împăciuire democraticŭ. Grevy a conferitŭ séra cu Freycinet.

PESTA, 27 Maiu. — Fóia oficială publică rescriptulŭ regescŭ, prin care dieta e convocată pe dina de 26 Septemvre n. c. Regele s'a întorsŭ aseră la Viena.

POJUNŬ, 27 Maiu. — In urma spunerei mincinóse a unei servitóre în serviciulŭ unui comerciantŭ jidovŭ, cumcă era sĕ fiă omorâtă, o cétă de poporŭ a vrutŭ sĕ dĕrîme casa aceluia. Poliția a restabilitŭ ordinea cu ajutorulŭ patrulelorŭ din scóla militară și de dragonĭ. Inspectorulŭ de gardă Schwingenschlögel a primitŭ o împunsĕtură de cuțitŭ în partea de susŭ a șoldului. S'au făcutŭ mai multe arestărĭ.

PARIS, 27 Maiu. — Camera a votatŭ 200,000 francĭ pentru jertfele incendiului dela opera comică. Numĕrulŭ jertfelorŭ e de 200.

BRUXELLE, 27 Maiu. — Comitetulŭ centralŭ alŭ lucrătorilorŭ a adresatŭ guvernului unŭ ultimatum, în care cere convocarea adunărei naționale constituante pe basa sufragiului universalŭ. Atuncĭ va urma imediatŭ liniște. In casŭ când guvernulŭ până Lunĭ a doua dĭ de Rosalii nu va satisface cererei, lucrătorii vorŭ trece la acte de violență.

DIVERSE.

Regatulŭ femeilorŭ. — Femeile din statulŭ Texas (America) vorŭ ave ocasiă anulŭ acesta sĕ probeze lumei abilitatea lorŭ în sferile administrative. Unulŭ din orașele principale ale acelui statŭ, anume orașulŭ Stokton, va ave ca primarŭ o femeiă, și întregŭ consiliulŭ municipalŭ va fi compusŭ numai din femei; nicĭ unŭ bărbatŭ nu s'a presentatŭ la alegerĭ; candidații femeilorŭ au fostŭ aleșĭ cu aclamațiune. Noulŭ consiliu comunalŭ se va ocupa cu stabilirea unui apeductŭ cu alegerea celui mai bunŭ sistemŭ; elŭ va mai studia cestiunea subvențiunilorŭ acordate companiilorŭ drumurilorŭ de ferŭ. După cum se vede, nu le lipsesce femeilorŭ ocasia sĕ probeze aptitudinele lorŭ.

Unŭ orașŭ care se mută. — America este de sigurŭ țera escentricităților. Astfelŭ unŭ diarŭ americanŭ povestesce că orașulŭ Baxtes-Springs, din Kansas, făcuse unŭ împrumutŭ; când cupónele obligațiunilorŭ ajunseră la scadență, locuitorii, nevoindŭ sĕ plătéscă, își luară totŭ ceea ce posedeau, bine înțelesŭ și casele lorŭ, construite de lemnŭ, și se strămutară în afară de orașŭ, care de faptŭ adĭ nu mai esistă.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 12
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Împrumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.50
Împrumutulŭ cu premiu ung.	102.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	81 20
Renta de arg. austr.	82 45
Renta de aurŭ austr.	112 40
Losurile din 1860	135.70
Acțiunile băncei austro-ungare	883 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 98
Napoleon-d'orĭ	10.09
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	128.15

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 13 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91½	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	86¾	87¼
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106—	106½
» „ „ (5%)	90½	91—
» » urban (7%)	103¼	103¾
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	86¾	87¼
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 27 Maiu st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.70	8.73
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'orĭ	10 00	10.07
Lire turcescĭ	11.35	11.40
Imperialĭ	10.35	10.40
Galbenĭ	5 93	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	101.—	102.- -
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	111.—	112.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă.

Decă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea ḑiarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

TARIFA

anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru insertiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persone	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.5?	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clușiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Agbirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5?
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	--
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2 17	—
Mezo-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rev	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	--
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealu (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștia	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 40
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ